provincie
Limburg

Waterschap Limburg
Maria Theresialaan 99
6043 CX ROERMOND

Ons Kenmerk	D2026-00028154	**Maastricht**	7 oktober 2026
Zaaknummer	Z2026-00002222	**Verzonden**	7 oktober 2026
Bijlage(n)			

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit ontvangen van:

Naam aanvrager: Waterschap Limburg

Ontvangen op: 22 september 2026
Aangevuld op: 23 september en 5 en 6 oktober 2026

Locatie activiteiten: buitengebied en bebouwde kom tussen Thorn en Wessem

Betreft: dijkversterking Thorn-Wessem, verlegging Thornerbeek en daarbij behorende systeemmaatregelen
Zaaknummer: Z2026-00002222

Onderdelen van deze omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit:

1. Besluit
2. Procedure
3. Bezwaar
4. Inwerkingtreding
5. Voorschriften
6. Overwegingen

1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op het bepaalde in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet in samenhang met artikel 11.37 (Vogelrichtlijnsoorten) en artikel 11.46 (Habitatrichtlijnsoorten) van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning:

1. aan aanvrager vergunning te verlenen;
2. dat deze vergunning betrekking heeft op fauna-activiteiten ten gevolge van de dijkversterking Thorn-Wessem, verlegging van de Thornerbeek en daarbij behorende systeemmaatregelen, en ter uitvoering van het nog door Gedeputeerde Staten van Limburg goed te keuren Projectbesluit Thorn-Wessem;

3. dat vergunning wordt verleend voor de volgende verboden handelingen:
- het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de bosuil (*Strix aluco*) en huismus *(Passer domesticus*) of hun nesten wegnemen, artikel 11.37, eerste lid, onder b, Bal;
- het opzettelijk vangen van de muurhagedis (*Podarcis muralis*), artikel 11.46, eerste lid, onder a, Bal;
- het opzettelijk verstoren van de bever (*Castor fiber)*, gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), muurhagedis (*Podarcis muralis*) en vermiljoenkever (*Cucujus cinnaberinus*), artikel 11.46, eerste lid, onder b, Bal;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever (*Castor fiber*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), muurhagedis (*Podarcis muralis*) en vermiljoenkever (*Cucujus cinnaberinus*), artikel 11.46, eerste lid, onder d, Bal;

4. dat aan deze vergunning de in onderdeel 5 vermelde voorschriften verbonden zijn;
5. dat de onder 2 genoemde activiteiten en de onder 3 genoemde verboden handelingen op grond van deze vergunning zijn toegestaan tot en met 31 maart 2032;
6. dat de bij dit besluit verleende vergunning geldig is totdat aan alle verplichtingen voortvloeiende uit deze vergunning inzake het treffen van compenserende maatregelen is voldaan;
7. dat het activiteitenplan ontvangen op 22 september 2026, en de beantwoording van de aanvullende vragen van 5 oktober 2026, deel uitmaken van deze vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

A.F.M. Dohmen
Adjunct Clustermanager
Cluster Vergunningverlening

2 Procedure

Op 22 september 2026, aangevuld op 23 september en 5 en 6 oktober 2026, heeft WSP Nederland B.V., daartoe gemachtigd door aanvrager, een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ingediend.

Het betreft de locatie: buitengebied en bebouwde kom tussen Thorn en Wessem
Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer Z2026-00002222

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, 22 september 2026, aangevuld op 23 september 2026, 5 en 6 okotber 2026;
- Thorn-Wessem Verkennend natuuronderzoek in het kader van de Omgevingswet – actualisatie nov 2024', WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-076-Verkennend Natuuronderzoek-v3, 23 januari 2026;
- Hoogwaterbeschermingsprogramma Thorn Nader soortenonderzoek 2023 i.k.v. de Omgevingswet', Kragten B.V., rapportnummer: 20260108-WSL087-RAP-SGO-3.0, versie: definitief, 8 januari 2026;
- 'Thorn-Wessem Nader soortenonderzoek 2025 i.k.v. de Omgevingswet', WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-110-Hiatenonderzoek-v2, 12 januari 2026;
- Notitie 'Samenwerking en participatie', WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: WAB024942–Dijkversterking en Beekherstel Thorn-Wessem D-091, versie: 2, 17 juli 2025;
- Memo 'Vergunningaanvragen Provincie Limburg', WSP Nederland B.V., kenmerk: WAB0249942, 9 juli 2026;
- 'Memo aanpak vermiljoenkever', WSP Nederland B.V./Kragten B.V, ingediend op 5 oktober 2026;
- Memo 'Resultaten en effecten nader soortenonderzoek Vleermuizen Onderdeel van HWBP Thorn-Wessem', Kragten B.V,. kenmerk: WSL111-0001, 23 september 2026;
- Memo 'Mitigatie en compensatie soorten HWBP Thorn Wessem, Kragten B.V., 16 januari 2026;
- 'Thorn-Wessem compensatieplan dijkversterking en beekherstel', WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-090-Compensatieplan-v9, 25 juni 2026;
- Memo 'Aanvullende vragen 30 september 2026', Kragten B.V., kenmerk: WSL111-0001/Z2026-00002222, 5 oktober 2026.

Voorbereidingsprocedure
Voorliggende omgevingsvergunning wordt beschouwd als een besluit ter uitvoering van een projectbesluit voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen conform artikel 5.46 lid 2 Omgevingswet. Om deze reden is hierop de coördinatieregeling van afdeling 3.5 Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Ingevolge artikel 5.45, vierde lid onder a Omgevingswet treedt het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg op als coördinerend bevoegd gezag voor deze procedure.

Voorliggend besluit is met de reguliere procedure voorbereid zoals beschreven in artikel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit betekent dat belanghebbenden tegen het besluit bezwaar kunnen indienen bij het coördinerend bevoegd gezag. Het coördinerend bevoegd gezag zorgt ervoor dat ingediende bezwaren worden behandeld door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Provincie Limburg). De beslissing(en) op bezwaar worden vervolgens bekendgemaakt door het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg.

Volledigheid aanvraag en opschorting procedure
Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op grond van artikel 4:5 van de Awb op 30 september 2026 in de gelegenheid gesteld om uiterlijk op 1 november 2026 de aanvullende gegevens in te dienen. Op 5 en 6 oktober 2026 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen.

Verlengen beslistermijn
Wij hebben de beslistermijn verlengd met zes weken overeenkomstig artikel 16.64, tweede lid, van de Omgevingswet.

Kennisgeving en inzage
De kennisgeving wordt gepubliceerd op de website https://zoek.officielebekendmakingen.nl (bekendmakingen, Provinciaal Blad).

Het besluit en bijbehorende stukken zijn in te zien op de volgende locaties:

- in het Gouvernement van de provincie Limburg, Limburglaan 10, 6229 GA te Maastricht, enkel na telefonische afspraak via (043) 389 7452 (digitaal);
- in het Gemeentehuis van de gemeente Maasgouw, Markt 36, 6051 DZ te Maasbracht, enkel na telefonische afspraak via (0475) 85 25 00 (digitaal).

Overige wet- en regelgeving
Wij wijzen u erop dat er mogelijk nog op grond van andere wet- en regelgeving een andere toestemming nodig is.

Afschriften
Een afschrift van dit besluit is digitaal verzonden aan:

- WSP Nederland B.V.

3 Bezwaar en voorlopige voorziening

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, ter attentie van de heer J. Goudriaan, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Naast het indienen van uw bezwaarschrift per post is ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen. Op deze wijze wordt onder andere gewaarborgd dat het elektronisch verkeer op een betrouwbare en vertrouwelijke manier plaatsvindt.
De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder ‘Hoe dient u uw bezwaar in?’

De Provincie zorgt er als coördinerend bevoegd gezag voor dat uw bezwaarschrift wordt behandeld door het betreffende bevoegde gezag.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Het is ook mogelijk om digitaal te verzoeken om een voorlopige voorziening via www.raadvanstate.nl/bestuursrechtspraak-procederen/procederen/burger. Voor meer informatie verwijzen wij u naar deze website.

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:

- de heer , via telefoonnummer (043) 389 99 99, @prvlimburg.nl;
- de heer , via telefoonnummer (043) 389 99 99, @prvlimburg.nl.

4 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking één dag na de toezending aan de aanvrager.

5 Voorschriften

1. Deze vergunning is geldig tot en met 31 maart 2032.

2. De vergunning wordt slechts voor de in onderdeel 1 genoemde fauna en handelingen verleend.

3. Deze vergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze vergunning zelf niet anders is aangegeven.

4. Deze vergunning geldt voor de dijkversterking Thorn-Wessem, verlegging van de Thornerbeek en daarbij behorende systeemmaatregelen, gelegen in het buitengebied en de bebouwde kom tussen Thorn en Wessem, zoals opgenomen in figuur 1 en 2 van dit besluit.

5. De vergunninghouder moet direct contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99 indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde flora en fauna wordt aangetroffen of andere verboden handelingen noodzakelijk zijn als waarvoor deze vergunning is verleend en sprake is van een overtreding van een verbodsbepaling. Bij overtreding van een verbodsbepaling voor beschermde flora en fauna waarvoor bij dit besluit geen vergunning is verleend, moet bij het bevoegd gezag een (aanvullende) vergunning worden aangevraagd.

6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze vergunning op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.

7. De vergunninghouder moet de start van de werkzaamheden uiterlijk 5 werkdagen vooraf digitaal bij ons melden via https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_omgevingswet.

8. Met inachtneming van de voorschriften in dit besluit moeten de maatregelen uitgevoerd worden zoals beschreven in:

- Paragraaf 3.2 van ‘Memo aanpak vermiljoenkever’, WSP Nederland B.V./Kragten B.V;
- Hoofdstuk 6 van de memo ‘Resultaten en effecten nader soortenonderzoek Vleermuizen Onderdeel van HWBP Thorn-Wessem’, Kragten B.V,. kenmerk: WSL111-0001, 23 september 2026;
- Memo ‘Mitigatie en compensatie soorten HWBP Thorn Wessem;, Kragten B.V., 16 januari 2026;
- Paragraaf 6.1 tot en met 6.7 van ‘Thorn-Wessem compensatieplan dijkversterking en beekherstel’, WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-090-Compensatieplan-v9, 25 juni 2026;
- Memo ‘Aanvullende vragen 30 september 2026’, Kragten B.V., kenmerk: WSL111-0001/Z2026-00002222, 5 oktober 2026.

9. De maatregelen zoals opgenomen in bovengenoemd activiteitenplan en memo’s, en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is. Zie https://www.limburg.nl/publish/pages/8279/format_ecologisch_werkprotocol.docx voor het format van het ecologisch werkprotocol.

10. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in afstemming met een ecologisch deskundige op het gebied van de flora en fauna waarvoor vergunning is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan: een persoon met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van situaties, habitats (natuurlijke leefgebieden) en soorten.

11. Indien blijkt dat de in de vergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de vergunning betrekking heeft uit te voeren moet, minimaal 12 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de vergunning ingediend worden.

Bosuil
12. Werkzaamheden binnen een straal van 75 meter van het huidige bosuilennest en de bosuilenkasten mogen alleen uitgevoerd worden buiten de broedperiode van de bosuil, dus alleen van 1 augustus tot 15 januari. Een ecologisch deskundige bepaalt welke werkzaamheden wanneer en waar uitgevoerd mogen worden.

13. Op 22 juni 2026 zijn 2 permanente bosuilkasten opgehangen in het leefgebied van de bosuil (op minimaal 4 meter hoogte in de boom) in het populierenbos ten noorden van de nestlocatie. Deze nestkasten zijn binnen een afstand van 140 meter van de huidige nestplaats geplaatst conform paragraaf 6.1.2 van ‘Thorn-Wessem compensatieplan dijkversterking en beekherstel’, WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-090-Compensatieplan-v9, 25 juni 2026, conform Memo ‘Mitigatie en compensatie soorten HWBP Thorn Wessem, Kragten B.V., 16 januari 2026 en conform memo ‘Aanvullende vragen 30 september 2026’, Kragten B.V., kenmerk: WSL111-0001/Z2026-00002222, 5 oktober 2026. Het ophangen van de nestkasten is gebeurd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Deze bosuilkasten moeten functioneel blijven.

Huismus
14. Op 22 juni 2026 zijn 2 permanente verblijfplaatsen (nestkasten) voor de huismus gerealiseerd aan de westelijke gevel van Meers 19 te Thorn, op ongeveer 20 meter van huidige nestplaats conform paragraaf 6.2.2 van ‘Thorn-Wessem compensatieplan dijkversterking en beekherstel’, WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-090-Compensatieplan-v9, 25 juni 2026 en conform memo ‘Aanvullende vragen 30 september 2026’, Kragten B.V., kenmerk: WSL111-0001/Z2026-00002222, 5 oktober 2026. Deze verblijfplaatsen moeten voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve nestplaatsen aanbieden van het Kennisdocument Huismus, versie 2.1, februari 2023 van BIJ12. Deze verblijfplaatsen voor de huismus moeten functioneel blijven.

15. De huidige huismusnesten worden ongeschikt gemaakt/verwijderd in de periode 1 oktober tot 1 maart (vorstperiodes uitgesloten), conform de voorwaarden in paragraaf 3.6 Ongeschikt maken nest- en rustplaatsen van het Kennisdocument Huismus, versie 2.1, februari 2023 van BIJ12, onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Als tijdens of na het ongeschikt maken/verwijderen toch dieren worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat de dieren de huidige nestplaats(en) zelfstandig hebben verlaten.

16. In afwijking van bovenstaand voorschrift mogen, enkel en alleen na een voorafgaande fysieke controle door een ecologisch deskundige op de afwezigheid van een laat broedsel en huismussen, de huidige nestplaatsen ongeschikt worden gemaakt/verwijderd in de periode 1 september tot 1 oktober en daarna mogen de werkzaamheden aan het betreffende gebouw starten.

Bever

17. Voorafgaand aan en gedurende de werkzaamheden moet het plangebied regelmatig worden gecontroleerd door een ecologisch deskundige om te inventariseren welke oeverholen en/of burchten en/of dammen van de bever in het werkgebied liggen en in gebruik zijn. De ecologisch deskundige bepaalt hoe vaak en waar deze controles plaats moeten vinden. Als er nieuwe oeverholen en/of burchten en/of dammen worden aangetroffen die bij de werkzaamheden vernietigd worden, wordt hiervoor de werkwijze gevolgd als onder voorschrift 21. De resultaten van de veldbezoeken (inclusief duiding hoe vaak en waar) moeten worden vastgelegd in een logboek, dat als bijlage bij het ecologisch werkprotocol altijd op de locatie aanwezig moet zijn.

18. Er moet één kant op gewerkt worden, en indien aan de orde van de dichte zijde naar het open water of gebied, waarbij vluchtwegen vrij blijven, zodat de bever de mogelijkheid heeft om voor de werkzaamheden uit ‘te vluchten’ en tijdelijk binnen het territorium van de Groote Molenbeek een rustplaats te zoeken.

19. Bij uitvoering van de werkzaamheden waarbij (zwaar) materieel is vereist, moet zoveel als mogelijk gebruikt gemaakt worden van bestaande wegen en paden binnen het plangebied om zo aanrijdrisico’s met bevers, vernietiging van het leefgebied en bodemverdichting tot een minimum te beperken. Er dient daarnaast zo min mogelijk te worden afgeweken van eventueel aangelegde werkstroken. Er mag enkel onder motivering (opgenomen in het logboek) worden afgeweken van bestaande wegen en paden of eventueel aangelegde werkstroken.

20. Voor werkzaamheden in de buurt van een oeverhol en/of burcht en/of dam, moet op de volgende wijze gewerkt worden:

a. in de periode van 1 mei tot en met 31 augustus moet voor alle werkzaamheden een afstand van minimaal 50 meter tot de oeverholen en/of burchten en/of dammen aangehouden worden.
b. werkzaamheden binnen 20 meter van een oeverhol en/of burcht en/of dam mogen alleen in de periode van 1 september tot en met 30 april, tussen een uur na zonsopkomst tot een uur voor zonsondergang plaatsvinden, en alleen onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Als er ijs op het water ligt, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden.
c. werkzaamheden tussen 20 en 50 meter van een oeverhol en/of burcht en/of dam mogen alleen in de periode van 1 september tot en met 30 april, tussen een half uur na zonsopkomst tot een half uur voor zonsondergang plaatsvinden. Er moet gefaseerd gewerkt worden, waarbij minimaal tweederde (2/3) van het gebied ongemoeid blijft. Er mag geen schonings- of baggermateriaal afgezet worden op de oever waar de burcht zich bevindt, en takken en stammen mogen niet afgevoerd worden.
d. werkzaamheden tussen 50 en 100 meter (oeverlengte) van een oeverhol en/of burcht en/of dam en binnen 20 meter van de overgang water-land (oeverbreedte) mogen alleen in de periode van 1 september tot en met 30 april plaatsvinden. Er moet gefaseerd gewerkt worden, waarbij minimaal eenderde (1/3) van het gebied ongemoeid blijft. Takken en stammen mogen zo min mogelijk afgevoerd worden.

21. Werkzaamheden die leiden tot vernietiging van een oeverhol en/of burcht moeten uitgevoerd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Deze werkzaamheden mogen uitsluitend plaatsvinden buiten de kwetsbare periode van de bever (dus van 1 september tot en met 30 april), en niet in perioden met ijsvorming op het water. Daarnaast zijn de werkzaamheden alleen toegestaan tussen een uur na zonsopkomst tot een uur voor zonsondergang. Het vernietigen van het oeverhol/burcht moet op de volgende wijze:

a. 3 dagen voor start van de werkzaamheden moeten alle ingangen van de betreffende oeverholen/burchten voor 3/4 dichtgezet worden met takken van circa 5 centimeter dik. Deze takken moeten uit de directe omgeving komen en van de bast zijn ontdaan als de bever deze normaal gesproken eet. Er moet dagelijks (elke 24 uur) gecontroleerd worden op graaf- en/of vraatactiviteiten. Indien de takken zijn doorgeknaagd, moet het proces worden herhaald. Gelijktijdig wordt bovenstrooms de watertoevoer naar de huidige beekloop van de

Thornerbeek losgekoppeld en gekoppeld aan de nieuw uitgegraven beekloop. Hiermee wordt het waterpeil van de beek verlaagd.

b. wanneer na 3 dagen (72 uur) geen graaf- en/of vraatschade wordt geconstateerd en de stokken voor de ingang(en) onaangetast zijn, mag aangenomen worden dat de bever het betreffende hol heeft verlaten. Er zijn dan geen vervolgmaatregelen meer nodig en het oeverhol/burcht kan worden afgegraven of dichtgemaakt.
c. als er met deze werkwijze geen uitsluitsel wordt verkregen over de aanwezigheid van de bever, dan moet na 3 dagen (72 uur) een lichte graafmachine of personeel met schoppen ingezet worden en wordt, onder begeleiding van een ecologisch deskundige, het hol voorzichtig open gegraven. Wordt er geconstateerd dat er één of meerdere bevers in de holen aanwezig zijn, dan wordt voorzichtig verder gegraven totdat de bevers blijk geven van het willen verlaten van het hol, of totdat er een afstand van circa 1 tot 2 meter tot de bever(s) overblijft. In die gevallen trekken alle mensen en machines zich terug uit de directe omgeving van het hol (circa 50 meter van en achter het hol) en stellen de bevers in staat zelf het hol te verlaten. Als na een half uur geen bevers zijn vertrokken, dan worden de werkzaamheden stilgelegd tot de volgende dag, waarna de afgraving onder begeleiding van de ecologisch deskundige verder opgepakt kan worden. Als vanuit veiligheidsoogpunt niet gewacht kan worden, dan wordt voorzichtig verder gegraven door één persoon met een schop, waarbij indien mogelijk vanaf de zijkant wordt gewerkt zodat de bevers een vrije doorgang hebben. Als de bevers het hol/de burcht hebben verlaten, moet het hol/burcht worden afgegraven.
d. pas als de ecologisch deskundige het werkgebied vrijgeeft, kunnen de werkzaamheden op deze locatie starten. De werkzaamheden moeten direct aansluiten op de ecologische vrijgave om te voorkomen dat bevers een dag na de vrijgave alsnog in de holen aanwezig zijn.

22. Voordat de huidige loop van de Thornerbeek gedempt mag worden, moet eerst de nieuwe loop van de Thornerbeek gerealiseerd worden, zodat er een alternatieve watervoerende watergang beschikbaar is voor bevers. In deze nieuwe loop moeten wanden komen waar de bever oeverholen kan vormen en er worden boomsoorten met zacht hout aangeplant, waaronder populieren en wilgensoorten die overeen komen met reeds aanwezige soorten. De aanleg van de nieuwe loop van de Thornerbeek moet onder begeleiding van een ecologisch deskundige gebeuren.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

23. Eind juni 2026 zijn 4 permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis gerealiseerd middels 4 paalkasten. Deze paalkasten zijn geplaatst conform hoofdstuk 6 van de memo ‘Resultaten en effecten nader soortenonderzoek Vleermuizen Onderdeel van HWBP Thorn-Wessem’, Kragten B.V,. kenmerk: WSL111-0001, 23 september 2026. Deze paalkasten moeten voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.3 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, april 2024 van BIJ12. Deze verblijfplaatsen moeten minimaal 3 maanden beschikbaar zijn in de actieve periode (april tot en met oktober) in verband met de gewenningsperiode. De oorspronkelijke paar-/zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis mag pas na afloop van de gewenningsperiode ongeschikt worden gemaakt en vervolgens worden vernield.

24. Er worden voorafgaand aan de verstorende werkzaamheden in de buurt van de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de boom 4 tijdelijke verblijfplaatsen (kasten) aangeboden in de buurt van de al geplaatste paalkasten, die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.3 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, april 2024 van BIJ12. Deze tijdelijke verblijfplaatsen moeten minimaal 3 maanden beschikbaar zijn in de actieve periode (april t/m oktober) in verband met de gewenningsperiode. De verstorende werkzaamheden mogen pas na afloop van de gewenningsperiode plaatsvinden.

25. Het gebouw met de paar-/zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis (zonder kraamfunctie en massawinterverblijffunctie) wordt ongeschikt gemaakt in de periode 15 april tot 15 oktober, conform de voorwaarden in paragraaf 3.5 Ongeschikt maken verblijfplaatsen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, april 2024 van BIJ12, onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Minimaal 3 dagen na het ongeschikt maken controleert een ecologisch deskundige of de gewone dwergvleermuis het gebouw heeft verlaten, waarna de sloopwerkzaamheden mogen starten. Zowel het ongeschikt maken als de controleronde worden uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden conform het Vleermuisprotocol 2021 (geactualiseerd voor de meervleermuis). Het gebouw wordt ongeschikt gehouden totdat de sloopwerkzaamheden zijn afgerond. Als na het ongeschikt maken toch dieren worden aangetroffen moeten de sloopwerkzaamheden worden uitgesteld totdat de ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de dieren de huidige verblijfplaats(en) zelfstandig hebben verlaten.

26. De paalkasten moeten functioneel voor vleermuizen blijven nadat de werkzaamheden zijn afgerond. De kasten moeten jaarlijks gecontroleerd worden. Tijdens het beheer moet expliciet worden voorkomen dat de kasten onbruikbaar zijn, bijvoorbeeld overgroeid door vegetatie, nestresten van vogels, bedekt met spinnenwebben, etcetera. Er moet tevens gecontroleerd worden of er sporen van beginnende rot aanwezig zijn. Als dit het geval is, moeten de palen en/of de kasten gerepareerd of vervangen worden.

27. Tijdelijke vleermuisvoorzieningen moeten functioneel zijn tot minimaal één jaar nadat de permanente voorzieningen zijn gerealiseerd en mogen daarna alleen worden verwijderd als is aangetoond door een ecologisch deskundige dat ze niet in gebruik zijn genomen. Als de tijdelijke vleermuisvoorzieningen in gebruik zijn genomen als vaste rust- en/of verblijfplaats, dan is verwijderen ervan vergunningplichtig.

28. Bouwverlichting en nieuwe permanente verlichting in het plangebied zijn vleermuisvriendelijk en worden zodanig ingericht dat geen lichtverstrooiing plaatsvindt richting de aanwezige vleermuisverblijfplaatsen en groenstructuren in de directe omgeving.

29. Ter hoogte van de vleermuisverblijven en vliegroutes worden de werkzaamheden bij voorkeur uitgevoerd van in de periode van 1 december tot en met eind februari, of in de periode van 1 maart tot en met 30 november tussen een uur na zonsopkomst tot een uur voor zonsondergang.

30. Ter hoogte van Meers 41 te Thorn wordt in de aanwezige bomenrij 1 extra boom bijgeplant conform paragraaf 6.4.2 van ‘Thorn-Wessem compensatieplan dijkversterking en beekherstel’, WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-090-Compensatieplan-v9, 25 juni 2026, zodat deze bomenrij geschikt wordt als vliegroute. Deze boom moet voorafgaand aan het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger geplant worden, zodat de huidige vliegroute en de nieuwe vliegroute beiden gedurende minimaal een volledig vleermuisseizoen aanwezig zijn. Pas na deze periode mogen de kapwerkzaamheden uitgevoerd worden langs de Thornerbeek.

Muurhagedis

31. In de periode van 1 augustus tot en met 31 oktober wordt er een amfibieënscherm geplaatst om het geschikte leefgebied van de muurhagedis. Dit scherm moet minimaal 50 centimeter hoog zijn en minimaal 10 centimeter in de grond ingegraven worden, en geplaatst worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. De paaltjes moeten aan de binnenzijde van het scherm geplaatst worden, waardoor dieren niet via de paaltjes het gebied in kunnen kruipen. De schermen moeten op een afstand van tenminste 1 meter van de rijroutes geplaatst te worden, en op 0,5 tot 1 meter langs de stapels dakpannen. In het scherm mogen een of meerdere werkpoorten gemaakt worden, die na elke werkdag weer gesloten moeten worden.

32. Na plaatsing van het amfibieënscherm worden de stapels met dakpannen.in de periode van 1 augustus tot en met 30 oktober verplaatst uit het afgeschermde leefgebied naar de oostelijke zijde van de dakpannenfabriek langs de nieuwe Thornerbeek. De ecologisch deskundige bepaalt de precieze locaties waar de stapels geplaatst moeten worden, maar dit mag niet meer dan 50 meter van de huidige locatie verwijderd zijn en moet plaatsvinden conform figuur 6.9 en paragraaf 6.4.1. van 'Thorn-Wessem compensatieplan dijkversterking en beekherstel', WSP Nederland B.V./Kragten B.V, documentnummer: ThornWessem-D-090-Compensatieplan-v9, 25 juni 2026. Er komen 5 nieuwe stapels met dakpannen. De stapels dakpannen worden zoveel mogelijk in één geheel verplaatst. Stapels die niet in het geheel verplaatst kunnen worden, worden handmatig en laag voor laag afgebroken en weer opnieuw opgebouwd. Het verplaatsen, afbreken en opnieuw opbouwen van de stapels met dakpannen moet gebeuren onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

33. Na plaatsing van het amfibieënscherm en na verplaatsing van de stapels met dakpannen worden in de periode van 1 augustus tot en met 30 oktober de aanwezige muurhagedissen weggevangen met behulp van tapijttegels en handvangsten op warme en zonnige dagen door een ecologisch deskundige. De tapijttegels moeten elke dag worden gecontroleerd op de aanwezigheid van muurhagedissen, totdat er gedurende 5 dagen aaneengesloten geen muurhagedissen meer worden aangetroffen.

34. Gevangen muurhagedissen worden direct na het vangen door de ecologisch deskundige verplaatst naar het naastgelegen leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De ecologisch deskundige bepaalt waar de muurhagedis precies wordt uitgezet in het naastgelegen leefgebied.

35. Pas als de ecologisch deskundige het werkgebied natuurvrij verklaard, mogen de werkzaamheden beginnen. Deze verklaring wordt alleen afgegeven indien er geen muurhagedissen meer worden aangetroffen en/of de aangetroffen muurhagedissen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn verplaatst.

36. Voor het vangen en uitzetten van muurhagedissen en werkzaamheden die plaatsvinden in poelen, vennen, bronnen en ecologisch kwetsbare beken moeten strikte hygiëne maatregelen worden genomen conform het desinfectieprotocol veldwerk Ravon 2020 (www.ravon.nl).

37. Tijdens de werkzaamheden moet het amfibieënscherm elke week worden gecontroleerd op kieren en overhangende vegetatie om te voorkomen dat dieren ten tijde van de werkzaamheden het plangebied weer kunnen intrekken. De wijze waarop en de frequentie moet worden vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

38. Na afronding van de werkzaamheden in het plangebied moet het amfibieënscherm worden verwijderd.

39. De ecologisch deskundige houdt in een logboek bij wanneer, waar, en hoeveel exemplaren van de muurhagedis zijn gevangen en naar welk(e) leefgebied(en) de dieren zijn verplaatst. Het logboek wordt binnen 4 weken na afronding van het verplaatsen digitaal bij ons ingediend via https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_omgevingswet.

Vermiljoenkever

40. Vlak voor de start van de werkzaamheden moet door een ecologisch deskundige een inventarisatie in het plangebied worden uitgevoerd welke bomen in de afgelopen drie jaren gestorven zijn en geschikt zijn voor vermiljoenkever. Bomen die op het moment dat de werkzaamheden starten, in de drie jaar daarvoor zijn gestorven en geschikt zijn voor vermiljoenkever worden zo veel mogelijk behouden, omdat deze potentieel larven van de vermiljoenkever bevatten. Voor de bomen die niet behouden kunnen blijven, moet de redenatie hiervoor opgenomen worden in het logboek.

41. Bij de kap van de bomen die geschikt zijn voor de vermiljoenkever moet de boom zoveel mogelijk in één deel gehouden worden. Dit houdt in dat de bomen bij voorkeur worden omgeduwd in plaats van omgezaagd. Het vellen van deze bomen dient onder begeleiding van een ecologisch deskundige uitgevoerd worden en deze bomen dienen gemarkeerd te worden om te voorkomen dat ze (per ongeluk) uit het plangebied verwijderd worden. Het kappen/vellen en eventueel verplaatsen van deze bomen binnen het plangebied mag enkel gedaan worden in de minst kwetsbare periode voor de vermiljoenkever, namelijk in de periode van september tot en met december, waarbij de dagtemperatuur niet hoger dan 16° Celsius mag zijn. Het gekapte hout mag niet worden verwijderd uit het plangebied, maar moet bij voorkeur op dezelfde locatie in het plangebied aanwezig blijven of verplaatst worden binnen het plangebied. Het gekapte hout wordt neergelegd op een locatie waar de luchtvochtigheid relatief hoog blijft, dus niet in geheel open veld, maar in een bos of in de beschutting van andere bomen. De ecologisch deskundige bepaalt waar dit hout neergelegd wordt.

42. Gekapte bomen die niet geschikt zijn voor de vermiljoenkever moeten binnen maximaal 4 dagen worden afgevoerd uit het plangebied om vestiging van de vermiljoenkever in dit kaphout te voorkomen. Er mag geen lokaal depot gerealiseerd worden waar kaphout tijdelijk wordt opgeslagen.

43. Een deel van het hout dat vrijkomt bij de kapwerkzaamheden van de dijkversterking Thorn-Wessem moet in de oeverzones van de nieuwe Thornerbeek gelegd worden. Een ecologisch deskundige bepaalt welk hout verplaatst kan worden, hoeveel en naar welke locatie.

44. Het beheer van de nieuwe Thornerbeek na afronding van de werkzaamheden moet gericht zijn op natuurlijke oevers en bos, waarbij dode en/of minder vitale bomen en ander dood hout en/of bomen die geschikt zijn voor vermiljoenkever niet worden verwijderd uit het gebied. Eventuele snoeiwerkzaamheden moeten plaatsvinden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

6 Overwegingen

Bij het nemen van het besluit op deze aanvraag hebben wij het volgende overwogen.
De Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving bevatten regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. Het Besluit activiteiten leefomgeving kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd in paragraaf 11.2.2 (Vogelrichtlijnsoorten) en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten in paragraaf 11.2.3 (Habitatrichtlijnsoorten). Anderzijds voorziet paragraaf 11.2.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (Andere soorten).
Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor een omgevingsvergunning.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten

Een vergunning voor de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Vogelrichtlijnsoorten) en artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Habitatrichtlijnsoorten), is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort (Vogelrichtlijn);
- de activiteit doet geen afbreuk aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (Habitatrichtlijn).

Omschrijving aanvraag

Om te borgen dat Nederland nu en in de toekomst beschermd is tegen overstromingen, is wettelijk vastgelegd dat primaire waterkeringen periodiek worden gecontroleerd. Primaire waterkeringen die niet op orde zijn, worden versterkt en/of verbeterd. Afspraken over welke primaire waterkeringen wanneer aangepakt worden, leggen het Rijk en de waterschappen gezamenlijk vast in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het doel van het huidige programma is het op orde krijgen van de primaire waterkeringen die in de afgelopen en lopende toets/beoordelingsronde zijn afgekeurd. Waterschap Limburg is verantwoordelijk voor de hoogwaterbescherming in het door haar beheerde gebied. Ze werkt daarbij nauw samen met partners als het Rijk, Provincie Limburg, gemeenten uit de regio en naastgelegen waterschappen. In het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei gaat het Waterschap het dijktracé Thorn-Wessem aanleggen en versterken, zodat dit aan de wettelijke norm voldoet. Het dijkversterkingsproject Thorn-Wessem is een project in het kader van het HWBP.

Met het versterken van de dijk moet ook de Thornerbeek verlegd worden, aangezien er op de huidige locatie te weinig ruimte is. Daarnaast wordt de beekmonding heringericht. De beek wordt hierbij ingericht als natuurbeek om te voldoen aan de Kader Richtlijn Water (KRW)-normen. Ook worden er systeemmaatregelen getroffen om zoveel mogelijk rivierbed te behouden en de stijging van de waterstand te compenseren.

De huidige kering Thorn-Wessem is 5280 meter lang en afgekeurd op hoogte, piping, macrostabiliteit en bekleding. De huidige kering moet daarom opgehoogd en versterkt worden. Als de dijk versterkt is en aangesloten wordt op de hoge grond is er sprake van een lengte van ongeveer 7.900 meter.

De dijk is opgedeeld in 5 dijksecties. De groene dijk begint in dijksectie 1 bij de aansluiting met de grens met België en loopt door tot aan de aansluiting van de Waage Naak op de Maasboulevard in dijksectie 3. Binnen dijksectie 1 en 2 wordt op twee locaties de dijk in binnendijkse richting versterkt. Deze binnendijkse versterking maakt dat de Thornerbeek verlegd moet worden. De beek loopt in de huidige ligging namelijk deels parallel aan de dijk, en met de ophoging van de dijk is er meer ruimte landinwaarts nodig. Voor de Thornerbeek wordt een beekdal ingericht met een breedte van 25 meter met een onderhoudspad aan de noordzijde en een meer natuurlijke inrichting van de zuidoever. Dijksectie 4 betreft de Maasboulevard waar een harde kering wordt aangelegd. Deze harde kering bestaat uit een ophoging van de bestaande keermuur waarbij het maaiveld tussen de huidige uitstroom van de Thornerbeek en ‘Gasterie De Knip’ met circa 0,5 meter wordt opgehoogd. Dijksectie 5 begint vanaf de Polstraat te Wessem. Hier is sprake van een zogeheten ‘verholen’ kering waarbij de kering wordt gevormd door het bestaande grondlichaam van de A2. Vanaf de kruising met de Molenweg/Panheelderweg volgt de kering het bestaande wegprofiel van de Panheelderweg totdat deze overgaat in de Sluisweg, die aansluit op de hoge grond bij de sluizen in het kanaal Wessem-Nederweert.

De Thornerbeek is opgedeeld in 6 deeltrajecten. Deeltraject A loopt van de aftakking van de huidige beek tot aan de kruising met de Erkesteeg. Deeltraject B loopt vanaf de Erkesteeg tot ongeveer 100 meter voor de kruising met de Oellestraat. In deeltraject C loopt de nieuwe beek parallel aan de Segershof en de Wessemerweg ten zuiden van het natuurgebied Meggelveld. Verder benedenstrooms, na de kruising met de 2e Rein, buigt de loop noordwaarts af om in overgang naar deeltraject D de Hagenbroekerweg te kruisen. Vanaf de Hagenbroekerweg ligt de nieuwe beek in deeltraject D parallel aan de Meggelsveldweg. De beek ligt hier in een oude Maasmeander die een laagte in het landschap vormt. Door de aanwezige laagte past de afvoer in deeltraject D niet binnen een profiel van 25 meter breed en is een verbreed profiel van 50 meter aangehouden. Deeltraject E betreft de bestaande loop van de Panheelderbeek door Wessem. In deeltraject F ligt beekmonding. Om vismigratie te bevorderen en de afwatering bij hoog water op de Maas te borgen (middels een nieuw pompgemaal) dient de huidige beekmonding te worden heringericht.

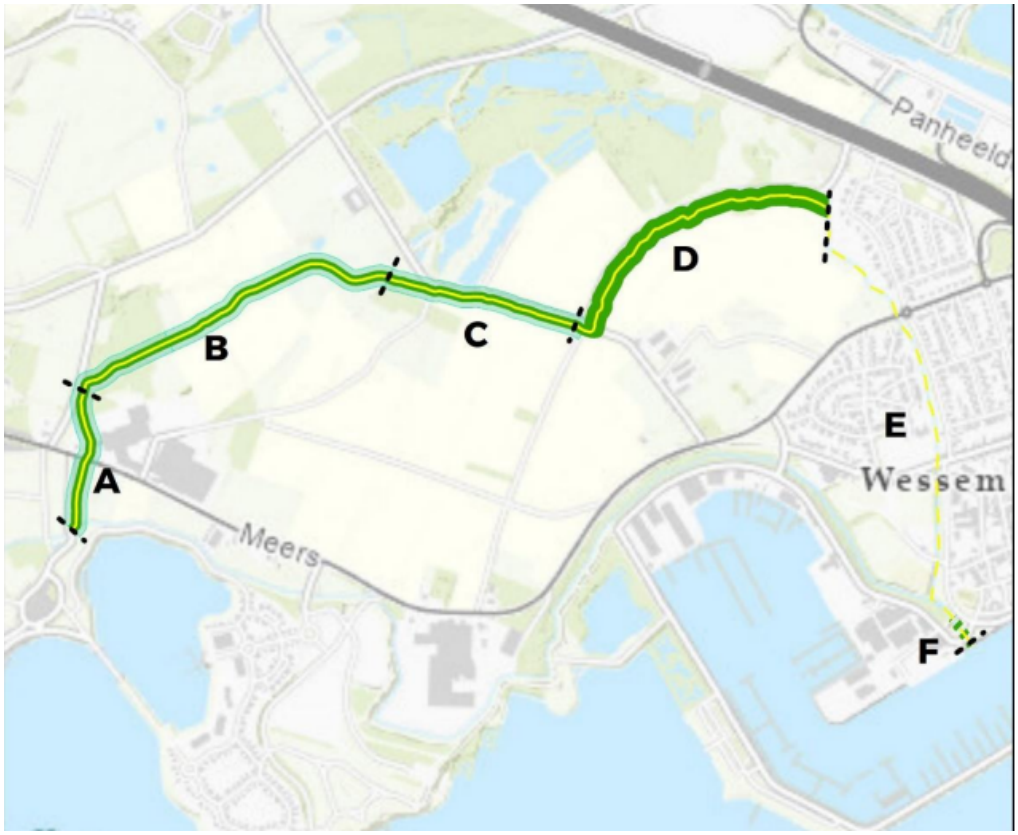
Het gebied tussen Thorn en Wessem achter de primaire kering heeft een belangrijke waterbergende functie voor het hele Maassysteem bij extreme piekafvoeren. Om die reden wordt met betrekking tot de systeemmaatregelen de kering zo ontworpen dat bij extreem hoge piekafvoeren, de kering eerst overstroomt en niet al eerder faalt op een ander mechanisme (bijvoorbeeld stabiliteit of piping). Zo draagt het gebied tussen Thorn en Wessem bij aan een betrouwbaarder en robuuster Maassysteem (Deltaprogramma Maas). Na realisatie van de dijk wordt de status rivierbed, die nu nog geldt achter de primaire kering, opgeheven. Het gebied krijgt een waterbergende functie voor het hele Maassysteem die in de toekomst geborgd moet blijven

Als de aannemer bij de uitvoering van de werkzaamheden andere werkmethoden toepast of andere uitgangspunten kiest die ten grondslag liggen aan de werkzaamheden dan benoemd in de onderliggende aanvraag, en deze hebben mogelijk nadeligere effecten dan opgenomen in de onderliggende aanvraag, dan is het aan de aannemer om de aanvullende effectbeoordeling en (aanvullende) omgevingsvergunningaanvraag te regelen.

In figuur 1 is de ligging van het dijktracé in de omgeving weergegeven, in figuur 2 is de ligging van het beektraject weergegeven. De precieze planning voor de uitvoering van de werkzaamheden is nog niet bekend, en hangt onder andere af van beschikbaarheid van materiaal en materieel. De werkzaamheden starten naar verwachting na het verlenen van deze vergunning en duren tot eind 2031. Er wordt echter rekening gehouden met een langere uitvoeringsperiode door onverwachte gebeurtenissen (bijvoorbeeld slecht weer).

Figuur 1: Het plangebied dijkversterking Thorn-Wessem

Figuur 2: Het plangebied beekverlegging Thornerbeek

Bosuil

Tijdens het soortgericht onderzoek is een nestplaats van de bosuil aangetroffen in het nieuwe tracé van de beek. De boom waarin het nest van de bosuil aanwezig is, blijft tijdens de aanleg van de beek en de inrichting van de oevers behouden. Er kan echter niet helemaal uitgesloten worden dat er een zodanige verstoring optreedt dat de bosuil zijn nestplaats (tijdelijk) kan verlaten.

Er wordt zekerheidshalve vergunning aangevraagd voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van het nest van de bosuil tijdens de aanlegfase (het tijdelijk verlaten van het nest door verstoring, waarbij het nest wel intact blijft) conform de ‘Beleidsregels passieve soortenbescherming (flora en fauna) onder de Omgevingswet in Limburg’.

Huismus
Tijdens het soortgericht onderzoek is een verblijfplaats van de huismus in het beektracé aangetroffen. Deze verblijfplaats verdwijnt, doordat het gebouw waar deze verblijfplaats zich in bevindt, gesloopt moet worden voor de verlegging van de Thornerbeek.

Bever
Binnen het plangebied is de aanwezigheid van de bever vastgesteld. Het gaat om circa 3 territoria binnen de huidige loop van de Thornerbeek. Uit het onderzoek is gebleken dat de er langs de volledige lengte van de Thornerbeek en de huidige loop van de Panheelderbeek waarnemingen zijn gedaan van bever(sporen). Deze bestaan onder andere uit oeverholen en vraatsporen. Ter hoogte van Thorn is een territorium vastgesteld binnen het plangebied. Daarnaast zijn andere delen van de beek onderdeel van een groter leefgebied. Door de werkzaamheden voor het verleggen van de beek en de versterking van de dijk treedt er verstoring op, verdwijnt er tijdelijk leefgebied en worden oeverholen/verblijfplaatsen vernietigd.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger
Tijdens het soortgericht onderzoek is een zomer-/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het beektracé aangetroffen. Deze verblijfplaats verdwijnt, doordat het gebouw waar deze verblijfplaats zich in bevindt, gesloopt moet worden voor de verlegging van de Thornerbeek. Ten zuiden van het plangebied is tevens een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in een boom die grenst aan het beektracé. De bomenrij wordt niet aangetast door de werkzaamheden, de verblijfplaats blijft behouden, verstoring kan echter niet helemaal worden uitgesloten. Door de versterking van de dijk en het dempen van de beek verdwijnt daarnaast een essentiële vliegroute van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger in deelgebied 2 en 3. Daarnaast kan er door de werkzaamheden verstoring optreden.

Muurhagedis
De muurhagedis is ten westen van de oude steenfabriek aangetroffen. Tijdens het soortgericht onderzoek zijn circa 10 waarnemingen van de soort gedaan. Tijdens het onderzoek dat in 2023 is uitgevoerd zijn hetzelfde aantal individuen waargenomen. De muurhagedis heeft alleen geschikt leefgebied op het terrein van de dakpanfabriek. De nieuwe Thornerbeek wordt door dit gebied gelegd, waardoor er een afname van het totale oppervlakte geschikt leefgebied voor de muurhagedis is. Er blijft echter genoeg leefgebied aanwezig in en rond de dakpannenfabriek. Wel zijn er dakpanstapels aanwezig die verwijderd moeten worden, waardoor verblijfplaatsen vernietigd worden en er ook verstoring optreedt.

Vermiljoenkever
Het vaststellen of uitsluiten van de aanwezigheid van de vermiljoenkever is complex en tijdrovend. Daarom wordt voor deze soort als uitgangspunt gehanteerd dat wanneer een project zich bevindt binnen het verspreidingsgebied van de soort en er is sprake van geschikt biotoop, dat de soort als aanwezig moet worden beschouwd in het plangebied. Voor de werkzaamheden in het kader van de dijkversterking en de verlegging van de beek worden op verschillende plaatsen (noordelijk zijde van het beektrace) houtopstanden gekapt die in potentie onderdeel zijn van het leefgebied van de vermiljoenkever. Door deze kap wordt de vermiljoenkever verstoord en worden verblijfplaatsen vernietigd.

Andere bevredigende oplossing voor bosuil, huismus, bever, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, muurhagedis en vermiljoenkever

Alternatieve inrichting

Er is geen goede alternatieve locatie mogelijk voor de waterkering, aangezien de huidige waterkering niet meer aan de wettelijke eisen voldoet en verbeterd moet worden. In de alternatievenafweging is op basis van verschillende belangen (onder andere de mate van bescherming tegen hoog water, rivierkundige effecten en waterbergend vermogen, ruimtelijke kwaliteit, draagvlak en kosten) uiteindelijk gekozen voor de huidige variant. In de wetenschap dat het plangebied geschikt is voor diverse beschermde soorten, is in de alternatievenafweging op voorhand ingezet op behoud van zoveel mogelijk leefgebied van beschermde soorten, waarmee effecten op onder andere vleermuizen en bever zoveel mogelijk voorkomen zijn. Daarnaast worden effecten op de das volledig voorkomen.

Als gevolg van de provinciale bestuursopdracht ‘normen en afvoeren Maasvallei’ hebben overheden in 2023-2024 voor Thorn-Wessem een nader ontwerpproces doorlopen, hetgeen heeft geresulteerd in een aangepast dijkontwerp. Met de bijbehorende ontwerpoptimalisaties wordt zo veel mogelijk aangesloten bij kenmerkende landschapselementen, waardoor de ecologische effecten aanzienlijk beperkt worden.

Voor de dijkversterking geldt dat deze is onderzocht in combinatie met de systeemopgave. Met name de systeemmaatregelen in de vorm van een retentiebekken met dwarsdijken hebben een enorm grote impact op de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden in het gebied. Een dijkversterking op de huidige locatie, waarbij de dijk zo wordt geconstrueerd dat deze bij hoogwater ook als systeemmaatregel functioneert heeft dit in veel mindere mate op basis waarvan de huidige locatie ook als beste oplossing is beoordeeld. Omwille van de waterveiligheid (voorkomen van een opstuwende werking van het water) geldt als uitgangspunt dat er sprake is van een binnendijkse versterking.

Voor de beek is het tracé tot stand gekomen op basis van een integrale afweging van maatschappelijke (wonen en werken), landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden. Hierbij is onder andere de groenblauwe mantel als leidraad gebruikt. De huidige ligging biedt de beste mogelijkheden voor een goede landschappelijke inpassing en het voldoen aan de ecologische KRW-normen in termen van verhang en stroomsnelheid. De doorsnijding van de gebieden wordt met dit tracé geminimaliseerd en via dit nieuwe tracé kan er ook een nieuwe (ecologische) verbinding worden gerealiseerd met het natuurgebied Meggelveld en de Maas.

Alternatieve inrichting

De locatie van de dijk ligt vast en alternatieve inrichtingsplannen voor de aanleg zijn niet meer mogelijk; de vorm ligt vast in de eisen waaraan de dijk moet voldoen uit oogpunt van veiligheid. Door alternatieven neemt het waterbergende vermogen van het winterbed van de Maas af en vindt opstuwing van de Maas plaats. Ook blijven dan woningen onbeschermd of komen ze juist buitendijks te liggen. De inrichting van de dijk en beek is daarnaast het resultaat van een integrale werkwijze waarbij vanuit verschillende disciplines zoals landschap, cultuurhistorie, ecologie en wonen en werken is toegewerkt naar een zo meest optimaal mogelijke inrichting. Er is geen betere alternatieve inrichting mogelijk.

Alternatieve werkwijze

De gekozen werkwijze (zoals opgenomen in het compensatieplan) is mede tot stand gekomen op basis van de ecologische informatie uit de uitgevoerde onderzoeken om mogelijke verstoringen zo veel mogelijk te voorkomen en/of te beperken. Daarnaast wordt gewerkt vanuit (specifieke) zorgplicht en worden er voldoende mitigerende maatregelen getroffen om effecten op flora en fauna te voorkomen.

Alternatieve planning
Er wordt in de uitvoeringsfase rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de beschermde soorten waar deze vergunning op toe ziet. Mogelijk verstorende werkzaamheden worden buiten de kwetsbare periode uitgevoerd. Om effecten te minimaliseren, worden de werkzaamheden in een zo kort mogelijk tijdbestek uitgevoerd. Ook wordt de meest gunstige werkwijze verplicht gesteld via het contract aan de aannemer (korte doorlooptijd van de activiteiten, heien met geluids- en trilling beperkende maatregelen, goed licht- en geluidbeheer), er wordt gewerkt vanuit de zorgplicht en de werkzaamheden worden voldoende mitigerende maatregelen getroffen.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt schade aan de bosuil, huismus, bever, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, muurhagedis en vermiljoenkever zoveel mogelijk voorkomen.

Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang
De vergunning is aangevraagd op basis van de volgende belangen:
Vogelrichtlijn
- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid

Habitatrichtlijn
- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten
- In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats

Waterschap Limburg werkt, samen met het Rijk, provincie en gemeenten, aan veilige dijken in heel Limburg. Dat is nodig om iedereen die aan de Maas woont, werkt of recreëert ook in de toekomst te beschermen tegen hoogwater. Waterschap Limburg kent een urgente en actuele dijkverbeteringsopgave van meer dan 40 kilometer waaronder dijktracé Thorn-Wessem. Voor 2050 moet een groot deel van de resterende 140 kilometer waterkeringen in Limburg ook worden versterkt.

Wanneer het waterschap voor een dijk(tracé) uitrekent dat een kering bij de berekende waterstand kan bezwijken, voldoet de dijk niet langer aan de veiligheidsnorm en moet deze worden versterkt. De hele waterkering (5280 meter) van Thorn-Wessem is afgekeurd op hoogte, piping, macrostabiliteit en bekleding. De huidige kering moet daarom opgehoogd en versterkt worden. Als de dijk versterkt is en aangesloten wordt op de hoge grond is er sprake van een lengte van ongeveer 7.900 meter. Deze dijkversterking is dus nodig voor de openbare veiligheid.

De Thornerbeek ligt grotendeels strak tegen de teen van de te versterken dijk. Door het versterken van de dijk blijft er onvoldoende ruimte over voor deze beek, daarom wordt de Thornerbeek op deze locatie verlegd. Ook is er met de versterking van de dijk de opgave om de beekmonding herstellen. Beide opgaven worden uitgewerkt met het doel invulling te geven aan de KRW-normen. In de huidige situatie is de beek sterk gekanaliseerd en loop deze parallel aan de dijk. Hierdoor voldoet de beek niet aan de eisen die vanuit de KRW worden gesteld. Het beoogde streefbeeld voor de Thornerbeek sluit het beste aan bij KRW-beektype R5 langzaamstromende middenloop/benedenloop op zand. Het streefbeeld ten behoeve van het ecologisch functioneren van de beek gaat uit van een KRW-type R5 (langzaam stromende middenloop/benedenloop op zand); dit is een langzaam stromende (<0,50 m/s), geleidelijk meanderende beek die ten dele is beschaduwd en door een half-open of bosrijk landschap voert met een verhang kleiner dan 1 m/km. Het dwarsprofiel kent een doorgaande open beekloop en een aanliggende iets verhoogde overstromingsvlakte. Meanders zorgen voor een asymmetrisch en structuurrijk profiel met zandbanken en rustig stromende tot stilstaande plekken.

Bomen hebben invloed op de ontwikkeling en vorming van de waterloop en zorgen voor structuren langs de loop (boomwortels) en in de loop (ingevallen bomen, takken en blad). De (onder)waterbodem bestaat vooral uit zand en grind, plaatselijk waterplanten en organische structuren (omgevallen bomen). Dit alles geeft de beek een rijk mozaïek aan habitats.

De verbetering van de beek heeft als gevolg dat het leefgebied van in de beek levende dierensoorten, zoals de bever, in kwaliteit toeneemt. Dit is van belang voor het voortbestaan van deze soort. Deze beekverlegging is nodig in het belang van de openbare veiligheid en in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

Vanuit de minister en het Nationaal Waterplan 2016-2021 heeft aanvrager voor het dijktracé Thorn-Wessem een extra opgave meegekregen: de systeemopgave. Versterking van de bestaande dijktracés langs de gehele Maas betekent namelijk dat ruimte van de rivier de Maas verloren gaat: een aanzienlijk deel van het huidige rivierbed komt in de toekomstige situatie achter de nieuwe primaire kering te liggen. Om zoveel mogelijk rivierbed te behouden en de stijging van de waterstand te compenseren, zijn zogeheten ‘systeemmaatregelen’ nodig. De systeemwerkingsmaatregel Thorn-Wessem wordt uitgevoerd door de huidige kering te versterken conform de huidige wettelijke norm. De hoogte wordt in de planstudie geoptimaliseerd met oog voor rivierkundige werking en omgevingsbelangen en binnen de afspraken die de betrokken overheden in maart 2020 hebben gemaakt over de bestuursopdracht van provincie Limburg. Dit betekent dat naast de hoogte-optimalisatie voor de waterbergende functie ook wordt gekeken naar mogelijkheden om de dijkhoogte te beperken, inclusief levensduurverkorting van de dijk. Het gebied tussen Thorn en Wessem achter de primaire kering heeft een belangrijke waterbergende functie voor het hele Maassysteem bij extreme piekafvoeren. Om die reden wordt de kering zo ontworpen dat bij extreem hoge piekafvoeren, de kering eerst overstroomt en niet al eerder faalt op een ander mechanisme (bijvoorbeeld stabiliteit of piping). Zo draagt het gebied tussen Thorn en Wessem bij aan een betrouwbaarder en robuuster Maassysteem. Deze systeemmaatregel is nodig in het belang van de openbare veiligheid.

De bovenstaande belangen wegen in dit geval zwaarder dan het ecologische belang.

Staat van instandhouding

Bosuil

De bosuil is een van de meest voorkomende uilensoorten van Nederland en is wijd verspreid over het gehele land. In algemene zin laat deze soort een positieve trend zien. De staat van instandhouding van bosuil in Nederland is gunstig (Sovon). Deze soort komt wijd verspreid voor in beboste gebieden met hoogste dichtheden in oud loofbos. Bosuil is een langlevende soort die vaak geen broedsel begint in jaren met onvoldoende voedselbeschikbaarheid. In deze voedselarme jaren is de activiteit en daarmee trefkans van deze soort laag, wat fluctuatie in de aantalsontwikkelingen verklaard (Sovon).

Ondanks de werkzaamheden blijft de huidige nestplaats behouden. Tijdens en na afloop van de werkzaamheden blijft er in de omgeving voldoende leefgebied aanwezig, er zijn voldoende nestplaatsen in de omgeving en er zijn 2 permanente nestkasten geplaatst. De staat van instandhouding komt redelijkerwijs niet in het geding (ook regionaal niet).

Huismus

De huismus komt algemeen voor in Nederland. In de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw halveerde echter de Nederlandse broedpopulatie. Na een langjarige afname laat de broedpopulatie recent weer een matige toename zien. De huismus broedt voornamelijk in los kolonieverband onder dakpannen, in neststenen en in kieren en gaten in muren. De huismus heeft een sterke binding met de mens, is zeer honkvast en blijft het hele jaar in de buurt van het nest. Huismussen zijn het talrijkst bij oudere huizen aan stadsranden of op het platteland. In de directe omgeving van de nestplaats dienen voldoende groenstructuren aanwezig te zijn die zorgen voor voedsel en schuilmogelijkheden. De staat van instandhouding van de huismus in Nederland is zeer ongunstig (Sovon, 2024).

De huismus is op de Rode Lijst (2016) aangemerkt als gevoelig.

Lokaal is er relatief veel leefgebied voor de huismus aanwezig. Zowel de kern van Wessem als de kern van Thorn bestaan uit een groot aantal gebouwen en woningen die geschikt zijn als verblijfplaatsen van deze soort en rond deze gebouwen is tevens voldoende foerageerbiotoop aanwezig. De beekherstelopgave veroorzaakt het verlies van één verblijfplaats van de huismus. Het foerageergebied rond deze nestplaats blijft voor het overgrote deel behouden en er zijn alternatieve nestkasten geplaatst. De staat van instandhouding komt redelijkerwijs niet in het geding (ook regionaal niet).

De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de bosuil en huismus.

Bever
De bever neemt sinds de herintroductie in ons land geleidelijk toe en is inmiddels aanwezig langs alle grote rivieren vanaf de Gelderse Poort tot en met de Biesbosch en het Hollands Diep, langs zijbeken en zijrivieren van de Maas, Flevoland, de Hunze en het Zuidlaardermeer. Er wordt geschat dat in het voorjaar van 2021 4.500 tot 5.000 bevers van minimaal 1 jaar oud leven. De landelijke staat van instandhouding van de bever is bepaald als gunstig (www.zoogdiervereniging.nl). De bever is op de Rode Lijst Zoogdieren (2020) aangemerkt als thans niet bedreigd.

In Limburg is de bever inmiddels weer aanwezig in alle geschikte wateren. In 2025 is in opdracht van Provincie Limburg een analyse uitgevoerd naar ecologische geschiktheid en draagkracht op landschapsschaal voor de bever in Limburg. Voor deze analyse hebben deskundigen gezocht naar sporen van bevers, zoals burchten, holen en geurmerken. Op basis van deze analyse wordt het aantal bevers in Limburg in het voorjaar van 2025 geschat op 2.000-2.450 dieren van minimaal 1 jaar oud. In het Kennisdocument Bever van BIJ12 (versie 2017) wordt gesteld dat er voor een gunstige staat van instandhouding er tenminste één (deel)populatie dient te zijn van 500 dieren. Met 2.000-2.450 aanwezige bevers is er sprake van een gunstige staat van instandhouding van de bever in Limburg.

In de omliggende watergangen en natuurgebieden zijn geschikte territoria voor de bever aanwezig. Daarnaast zal in de gebruiksfase de beek op den duur ook gaan dienen als geschikt leefgebied. Er is daarom genoeg leefgebied aanwezig en er blijft genoeg leefgebied aanwezig om de huidige populatie bevers te behouden. De staat van instandhouding komt redelijkerwijs niet in het geding (ook regionaal niet).

Gewone dwergvleermuis
De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het hele land aangetroffen. De gewone dwergvleermuis komt vooral voor in de bebouwde omgeving, zowel in het stedelijke gebied als op het platteland. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. De staat van instandhouding wordt sinds 2018 op landelijk niveau als onbekend beschouwd (Zodion Zoogdieronderzoek Nederland).
De gewone dwergvleermuis is op de Rode Lijst Zoogdieren (2020) aangemerkt als thans niet bedreigd.

Ook in Limburg is de gewone dwergvleermuis een algemene, wijd verbreide vleermuissoort. Door de sloop wordt één verblijfplaats vernietigd. Er worden echter voldoende alternatieve verblijfsvoorzieningen in de directe omgeving aangeboden die voldoen aan de eisen die de soort stelt aan een verblijfplaats. Daarnaast zijn er ook voldoende geschikte verblijfplaatsen in de directe omgeving aanwezig die niet (allemaal) in gebruik zijn. Het leefgebied wijzigt niet en de vliegroute die aangetast wordt, wordt permanent gecompenseerd voor aanvang van de werkzaamheden. Hierdoor worden er geen effecten op de lokale populatie verwacht. De staat van instandhouding komt redelijkerwijs niet in het geding (ook regionaal niet).

Laatvlieger
De laatvlieger is een van de grootste vleermuizen van Nederland. De soort heeft verblijfplaatsen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. In vleermuiskasten worden laatvliegers zelden aangetroffen. Laatvliegers zijn behoorlijk trouw aan hun netwerk van verblijfplaatsen en lijken minder snel onbekende gebouwen als verblijfplaats in hun netwerk op te nemen. De staat van instandhouding wordt sinds 2018 op landelijk niveau als matig ongunstig beschouwd (Zodion Zoogdieronderzoek Nederland). De laatvlieger is op de Rode Lijst Zoogdieren (2020) aangemerkt als kwetsbaar.

De werkzaamheden hebben enkel effect op de vliegroute van de laatvlieger. Deze vliegroute wordt permanent gecompenseerd voor aanvang van de werkzaamheden. Er treden daarom geen negatieve effecten op de verblijfplaatsen op. De staat van instandhouding komt redelijkerwijs niet in het geding (ook regionaal niet).

Muurhagedis
Muurhagedissen bewonen oude muren, steile, stenige zuidhellingen en rotswanden. De soort is erg zeldzaam in Nederland, daarom is de staat van instandhouding ervan zeer ongunstig. In Nederland komt de muurhagedis van nature alleen voor in Maastricht, voornamelijk op de restanten van de oude vestingwerken. De soort is vanaf 1995 sterk in aantal toegenomen, waarschijnlijk dankzij het op deze soort afgestemde beheer van de muren en het warmer wordende klimaat. De muurhagedis komt in Nederland ook voor op andere plaatsen dan Maastricht. Het betreft populaties die door de mens zijn uitgezet (Compendium voor de Leefomgeving).

De versterking van de dijk en verlegging van de beek zorgen niet voor een significante afname van het leefgebied van de muurhagedis. In de gebruiksfase zal de oever van de beek ook onderdeel van het leefgebied zijn. Hierdoor is er geen sprake van een afname van geschikt leefgebied voor de muurhagedis. De staat van instandhouding komt redelijkerwijs niet in het geding (ook regionaal niet).

Vermiljoenkever
De vermiljoenkever is voor Nederland een relatief nieuwe soort. Sinds 2012 is deze soort waargenomen. Deze eerste waarnemingen zijn in Noord-Brabant gedaan, waarna in 2013 deze soort ook in provincie Limburg is aangetroffen. Sindsdien heeft deze soort zich over deze provincies uitgebreid. Tevens zijn inmiddels waarnemingen van vermiljoenkever bekend in de provincies Zeeland, Utrecht en Gelderland. De staat van instandhouding van deze soort is gunstig voor alle categorieën (verspreiding, populatie, leefgebied en toekomstperspectief, EIS kenniscentrum).

In het plangebied en de directe omgeving blijft voldoende leefgebied over, en ook wordt het plangebied na afloop van de werkzaamheden geschikter voor vermiljoenkever. Permanente effecten op de lokale populatie zijn niet aan de orde. De staat van instandhouding komt redelijkerwijs niet in het geding (ook regionaal niet).

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de bever, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, muurhagedis en vermiljoenkever in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht
Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of vergunning moet altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht worden genomen.

Conclusie
Gelet op deze overwegingen wordt de gevraagde omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit verleend.